

Håndhygiejne - 1.6.1.1. Infektionshygiejniske forholdsregler, regional retningslinje			
Udgiver	Region Midtjylland		
Fagligt ansvarlig	Marianne Kragh Thomsen/MARTHE/RegionMidtjylland	Version	8
Kvalitetsansvarlig	Elin Egholm Lyngsø/ELILYN/RegionMidtjylland	Gældende fra	17-09-2014
Ledelsesansvarlig	Hans Peder Graversen/AD01937/RegionMidtjylland	Næste revision	15-09-2017
Ændringskommentar	Rettet blinde links		

Formål

[Patientgruppe/Patientforløb/Anden målgruppe](#)

[Definition af begreber](#)

[Fremgangsmåde](#)

[Dokumentation](#)

[Ansvar](#)

[Referencer](#)

Formål

Forebygge at patienter pådrages infektion i forbindelse med undersøgelse, pleje og behandling.

[Tilbage til top](#)

Patientgruppe/Patientforløb/Anden målgruppe

Lokal tilføjelse for Aarhus Universitetshospital > Klinisk Mikrobiologisk Afdeling

Gælder også for KMA.

Lokal tilføjelse for Aarhus Universitetshospital

Den regionale retningslinje er gældende for Aarhus Universitetshospital.

Alt personale, der har kontakt med patienter eller udfører rene eller urene procedurer.

Patienter, besøgende og leverandører.

[Tilbage til top](#)

Definition af begreber

Forurenede hænder: Hænder, der formodes at være forurenede eller er synligt forurenede med blod, sekreter eller andet biologisk materiale.

Medicinske éngangshandsker/usterile handsker: Handsker, som opfylder krav om dokumenterede barriereegenskaber overfor mikroorganismer. Oftest anvendes latex-, nitril- eller neoprenhandsker. Overfor visse kemikalier har nitril og neopren en højere barriereegenskab.

Uniform: Alle arbejdsdragter, der anvendes under arbejde med patienter eller med rene eller urene opgaver. Omfatter f.eks. kittel, kjole, tunika/jakke, t-shirt, buksedragt og kedeldragt.

Korte ærmer: Ærmer, der maksimalt går til lige over albuerne.

[Tilbage til top](#)

Fremgangsmåde

<u>Hånddesinfektion</u>	Hånddesinfektion skal altid udføres med alkohol 70-85 % v/v tilsat
-------------------------	--

	<p>hudplejemiddel</p> <p>Der er stærk evidens for og international konsensus om, at hånddesinfektion udført med alkohol er mere effektivt til drab af mikroorganismer end vand og håndsæbe. Anvendelse af hånddesinfektionsmidler er mere skånsomt for huden og mere rationelt end udførelse af håndvask.</p> <p>Hvornår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • før rene procedurer • efter urene procedurer • efter handskebrug • efter håndvask <p>Hvordan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Med tørre hænder tages 2-5 ml (1-2 pumpe­slag) hånddesinfektionsmiddel fra dispenser 2. Bearbejd hånddesinfektionsmiddel i håndfladen, på håndryg, mellem fingre, fingerspidser, tommelfingre og omkring håndled. Indgnid til hænderne er tørre 3. Hænderne skal holdes fugtige med hånddesinfektionsmidlet i ca. 30 sekunder.
<p>Håndvask</p>	<p>Hvornår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Håndvask udføres altid ved synlig forurening af hænder og håndled. • Håndvask skal <u>altid</u> efterfølges af hånddesinfektion. <p>Hvordan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skyl hænder og håndled med koldt eller tempereret vand 2. Brug 1-2 pumpe­slag sæbe fra dispenser 3. Bearbejd mekanisk i 15 sekunder med vand og sæbe i håndfladen, på håndryg, mellem fingre, fingerspidser, tommelfingre og omkring håndled. Skyl sæben grundigt af 4. Hænder og håndled trykkes tørre med éngangshåndklæde.
<p>Medicinske éngangs-handsker /usterile handsker</p>	<p>Hvornår:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ved risiko for forurening af hænder og håndled • hvis man har rene sår eller eksem på hænder og håndled <p>Handsker anvendes som personligt værnemiddel og som barriere for krydssmitte.</p> <p>Hvordan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Der skal udføres hånddesinfektion, før handsker tages ud af dispenser 2. Under procedurer skal handsker være hele. Handsker tages straks af efter endt procedure 3. Fjern handsker ved at krænge fra manchet ud over resten af hånden, således at indersiden vendes ud 4. Der skal udføres hånddesinfektion efter brug - og ved skift af handsker 5. Der kan foretages skift af handsker uden at foretage

	<p>hånddesinfektion ved kortvarige procedurer hos samme patient, hvis handskerne er taget ud af dispenseren på forhånd, og hvis rene procedurer foretages før urene procedurer.</p>
Hudpleje	<p>Huden bør ved behov tilføres et hudplejemiddel for at forebygge udtørring og revner.</p>
Forudsætninger	
Hænder og uniform	<ul style="list-style-type: none"> • Uniformen skal være med korte ærmer • Personale, der bærer uniform, må ikke bære hånd- og håndledssmykker (ringe, ure, armbånd), armstrømper, håndskinner eller fingerforbindinger • Huden skal holdes intakt og være uden synlige tegn på infektion • Sår og eksem på hænder og håndled skal vurderes af nærmeste leder i forhold til om det pågældende personale kan have patientkontakt eller kan udføre rene eller urene arbejdsopgaver • Et friskt sår på hænder og håndled dækkes med forbinding og handsker ved patientkontakt og ved udførelse af andre rene og urene procedurer. Efter endt procedure fjernes handske og forbinding, og der udføres hånddesinfektion. Hvis såret bløder, foretages håndvask efterfulgt af hånddesinfektion og såret dækkes med forbinding. Det er tilladt at skifte handsker mellem procedurer hos samme patient uden at foretage hånddesinfektion, hvis handskerne er taget ud af dispenseren. Forbindingen skal være tør og procedurerne kortvarige samt foregå umiddelbart efter hinanden. Rene procedurer skal gå forud for urene procedurer • Negle skal være synligt rene, hele og korte • Neglelak, neglesmykker og kunstige negle må ikke anvendes.
Håndhygiejnefaciliteter	<p>Håndhygiejnefaciliteter skal være tilgængelige alle steder, hvor personale har brug for det. Som minimum er det på alle patientstuer, undersøgelses- og behandlingsstuer, skyllerum, medicinrum, affaldsdepoter, rengøringsrum og ved øvrige depoter.</p> <p>Som alternativ eller supplement kan man lokalt vælge personbåren hånddesinfektion. Opbevares lommedispenser med hånddesinfektion i lommen, må der ikke opbevares andet i lommen. Dispenser og opbevaringslomme er at betragte som urene.</p> <p>Håndhygiejnefaciliteter er håndvask, flydende håndsæbe, hånddesinfektion og handsker - afhængig af behov.</p>
Information til patienter, besøgende og leverandører	<p>Alle patienter skal vejledes i og hjælpes med håndhygiejne. Information kan tage udgangspunkt i den regionale pjece:</p> <p>1.6.1.1 - Håndhygiejne (patienter) - Bilag 1.pdf - Folderen kan ikke printes, men bestilles lokalt (ILM-nummer 11028034).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pårørende vejledes i betydningen af god håndhygiejne i forbindelse med besøg • Leverandører skal overholde de samme hygiejniske retningslinjer som øvrigt personale, se ovenstående vejledning til patienter og pårørende.

[Tilbage til top](#)

Dokumentation

Ved afvigelse fra retningslinjen skal afvigelsen fagligt begrundes og skriftligt dokumenteres.

[Tilbage til top](#)

Ansvar

Det er afdelingsledelsens ansvar, at denne retningslinje følges og at sikre dækkende dokumentation ved afvigelse herfra.

[Tilbage til top](#)

Referencer

[Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne](#). Statens Serum Institut. 1. udg., 2013.

DS 2451-2 Styring af infektionshygiejne i sundhedssektoren - krav til håndhygiejne. Dansk Standard. 2011.

[CAS-nyt nr. 96](#). Statens Serum Institut. 2003.

Yderligere referenceliste findes i Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne.

Den danske Kvalitetsmodel standard 1.5.5 Hånd- og uniformshygiejne

[Tilbage til top](#)